

kjender jeg ikke — skulde blive raft dem en hjælpende Haand, da er det uundgaeligt, at dersom disse Mænd, som nu sidde arresterede i Syderup, skulle holdes ret længe endnu, ville de i økonomisk Henseende blive ruinerede, og i saa Tilfælde gavner deres gode Samvittighed dem saare lidet, naar de altsaa efter flere Uger eller Maaneder komme ud af Fængslet efter at være blevne frikendte, og saa hele deres Forretning er ødelagt. Jeg vil sige til den meget ærede Minister, og jeg tror, jeg taler, som Stemmungen gjør sig gjældende i Landet, at man ikke kan frigjøre sig for den Tanke, at den stærke Indstriden, som nu finder Sted i Anledning af Mødet i Syderup, er beregnet paa at lægge en Dæmper paa den politiske Bevægelse, som nu er stærkt i Gang over hele Landet. Jeg siger, at saaledes dommer Befolkningen, saaledes domme mange af Nagsdagsmændene her i denne Sal; man kan ikke frigjøre sig for den Anskuelse, at man her vil træde saa skarpt op som muligt for at lægge en Dæmper paa Afholdelsen af mulige senere store politiske Møder eller for i det Hele taget at gjøre Befolkningen opmærksom paa, at nu kunde det være nok med de politiske Møder. Jeg tror ikke, at man er aldeles uberegtiget til at slutte saaledes, da vi jo staa overfor det mærkværdige Tilfælde, at det udelukkende er Ministeriets politiske Modstandere, der blive satte under Baretagt, medens vi endnu ikke have hørt, at en eneste Hoiemand er bleven tiltalt, ikke engang Hr. Rancke, om hvem det er blevet oplyst, at han er en meget ivrig Politiker, ja, der er ikke engang blevet, saavidt mig bekendt rettet noget Spørgsmaal til ham om, hvilken Del han har i de Optøier, der have fundet Sted. Det er muligt — jeg vil haabe det — at den meget ærede Justitsminister vil vise sine politiske Modstandere saa megen Opmærksomhed, at han inden ret lang Tid vil udstede Ordre til at undersøge Hr. Guldmægtig Rancles Forhold ved hele denne Veilighed, og naar dette ikke kommer fra den høitærede Ministers Side, saa kunde det maaste — og det vil jeg ønske — komme frem paa anden Maade.

Der synes altsaa gennemgaaende at være stærk Tendens hos Ministeriet, næsten hos samtlige Ministre, til at lægge en Dæmper paa den politiske Bevægelse, som er stærkt i Gang, og jeg kan ikke overfor den høitærede Kultusminister faae noget andet Indtryk af den Maade, hvorpaa han afstediger de Embedsmænd, der fortære under ham. Jeg skal tillade mig at berøre i al Størhed en Udtalelse af den meget ærede Kultusminister i Anledning af Dr. Pingels Afstedigelse, hvoraf

det synes at fremgaa, at den ærede Kultusminister ikke alene lægger Vægt paa at standse politiske Anskuelser, som næres af de Embedsmænd, der fortære under ham, men at han endog saa særlig lægger Vægt paa at berøve dem Uttringsfrihed med Hensyn til deres religiøse Anskuelser. Jeg tror at turde sige, at dersom den høitærede Minister tror, at han paa det religiøse faavel som det politiske Omraade kan redde Samfundet paa den Maade, tager han sikkert storlig Feil deri. Det har altid vist sig, at det lader sig ikke gjøre; man kan ganske vist lægge en Dæmper paa denne Udvikling for en kortere eller længere Tid, men i det Hele taget kan man det ikke. Naar den høitærede Minister udtalte, at i hans Ungdom deltog man ikke, navnlig ikke i Skolen, i religiøse Stridsspørgsmaal — jeg nævner særlig det Ord, som han selv ønskede at faae fremhævet — saa er det jo ikke Noget, som kan bringes frem, eller som har noget som helst at gjøre med den foreliggende Sag. Den høitærede Kultusminister veed jo meget godt, at naar man i hans Ungdom ikke befattede sig stærkt med religiøse Spørgsmaal, var det ikke, fordi man ikke ønskede at besatte sig med dem, men fordi man ikke turde besatte sig med dem, idet jeg nemlig antager, at den Tid, hvori den ærede Kultusminister var i den Alder, endnu var den Tid, hvor der ingen Grundlov var givet, og der altsaa ikke var nogen religiøs Frihed. Selv om der var en stærk religiøs Bevægelse, saa turde man ikke komme frem med det. Dersom nu den høitærede Kultusminister tror, at han kan strue Tiden tilbage til den Tid, han selv nævnte, tror jeg, at han deri tager Feil. Det forekommer mig ogsaa at være et mærkværdigt Standpunkt at indtage, naar man erklærer, at vedkommende Dr. Pingel i enhver Henseende er en hæderlig, brav og dygtig Mand, naar den høitærede Minister selv fremhæver, at han er vis paa, at Dr. Pingel ikke paa nogen Maade direkte har søgt at gjøre Propaganda blandt sine Disciple for sine Anskuelser, saa dog at stride til at afstedige Manden; dette har et ganske mærkværdigt Udseende. Jeg veed meget godt, at den høitærede Minister udtalte længere hen i sit Foredrag, at det var ikke det, som bragte Bægeret til at flyde over, men at Dr. Pingel havde været samlet med nogle Socialister. Ja, hvilken forfærdelig Miskaffelse var det dog ikke, om Dr. Pingel her i Kjøbenhavn havde samtalt med nogle Socialister! Det vilde jo være skrækkeligt, og den høitærede Minister er saa bange for, at naar den Tid kom, da det radikale Parti — ja, jeg veed ikke, om det er dette radikale Parti, han mente, eller det radikale Parti indenfor